

CI

ÜNİTE 3: BİLİM VE TEKNİK

DERS 1: DİNLEME METNİ

DÜNYAYI DEĞİŞTİREN BULUŞLAR

Yazı: Tarihçiler, yazıyı ilk bulan milletin Sümerler olduğunu söylese de şimdilerde yazının Mısırlılar tarafından bulunduğu savunuluyor. Yazının icadı, insanlık tarihinde bilim adına atılmış ilk ve en büyük gelişmedir. Bugün her alanda hayatımızı kolaylaştıran binlerce teknolojik ürün kullanıyorsak bunu yazıya borçluyuz.

Pusula: Pusula, eski Çin'de keşfedilen bir araçtır. 850 ile 1050 yılları arasında bugünkü hâlini alan pusula, kıtaların keşfedilmesinde büyük rol oynadı.

Mikroskop: Bilimin gelişmesinde büyük rol oynayan bir diğer teknolojik buluş ise mikroskoptur. Antik Yunanlılar lensleri çok önceden keşfettiler. 1650 senesinde oğluyla beraber gözlük imalatı yapan Zaccharis Janssen, bir tüpün içerisine dizdiği lensler sayesinde ilk mikroskobu icat etti. Bu tüpün diğer ucundan bakıldığı zaman, görülen cisim 10 kat büyüttüklerini keşfeden Janssen ve oğlu Hans, bugün kullandığımız mikroskobun temellerini atmış oldu.

Barut: Dünya üzerindeki haritaların tekrar çizilmesinde ve birçok teknolojik gelişmede barutun etkisi büyüktür. Barut, ilk olarak 850'li yıllarda Çin'de görüldü. Daha sonra metal borular ile birlikte silah olarak kullanılan bu kara toz, savaş teknolojisinin temellerini oluşturdu.

Buhar makinesi: Buhar makinesi, endüstri devriminin başlamasına neden olmuş ve bugünkü organize sanayinin gelişmesine büyük katkı sağlamıştır. Buhar makinesini keşfeden kişinin tam olarak kim olduğu bilinmiyor. Bu teknolojinin keşfedilmesinden sonra buluşun patentini alan Thomas Newcomen, buhar makinesinin sahibi olarak gösteriliyor.

Elektrik: Elektrik tam olarak insan hayatına girmişse bu, Edison sayesinde oldu. O dönemde laboratuvar ortamında elektriği elde eden diğer iki kişi ise Michael Faraday ve Joseph Henry'dir.

Uçak: Günümüzde kıtalar arasındaki mesafeleri kısaltan uçakların ilk olarak Wright kardeşler tarafından icat edildiği söylenir. Ama uçağın Alphonse Pénaud tarafından 1871 tarihinde bulunduğu kayıtlara geçmiştir. İlk uçuş o tarihte olmuştur. Wright kardeşlerin kuşları incelemesiyle ve uçak modeline benzeyen bir oyuncaktan etkilenmesiyle çalışmalar başlamıştır. Uçakların gelişiminde büyük katkıları olan Wright kardeşlerin ürettiği ilk uçak, bugünkü uçakların atası olarak kabul edilir.

Televizyon: Bugün televizyon aracılığıyla dünyanın neresinde, ne olduğunu takip edebiliyorsak, haberlere erişebiliyorsak ayrıca televizyonu eğlence amacıyla da kullanabiliyorsak bunu 1926 senesinde Amerikalı James Jargenson'a borçluyuz. İnternet keşfedilmeden evvel, insanların hayatını tamamen kontrol altına alan televizyon, bugün karşısında sanal ortam gibi bir rakibi varken bile hâlâ ayakta kalmayı başarabilmiş bir buluş.

Cep telefonu: İlk defa 1943 senesinde, arabalara telefon konulması ile ortaya çıkan mobil iletişim cihazlarının günümüzdeki yansıması olan cep telefonları, 1973 senesinde Martin Cooper tarafından ilk defa ortaya çıkarılmış. 1977 senesinde imal edilen bu cihaz sadece 2000 adet üretilmişse de insanların günümüzde en çok kullandığı ve en faydalı buluş olarak gördükleri cep telefonları, çağımızın en önemli teknolojik cihazlarından bir tanesi olarak görülüyor.

İnternet: Yaygın olarak 1991 senesinde kullanılmaya başlandıysa da İnternet, bazı çevreler tarafından insanlık tarihinin gelmiş geçmiş en büyük buluşu olarak görülüyor. Dünyanın neresinde olursanız olun, istediğiniz bilgiye istediğiniz anda ulaşmanıza olanak veren İnternet, tüm bilgi, bilim ve iletişim unsurlarını bir araya getirerek, zengin içeriği ile insanlara hizmet veriyor. Tüm bilişim teknolojilerinin temeli olarak görülen sanal ortam, bugün hayatımızın her anını kontrol altına almış durumda.

Kredi kartı: İlk defa 1950 senesinde elektronik kartpostal olarak kullanılan kredi kartları günümüzde hayatımızın her anında elimizden düşürmediğimiz bir diğer teknolojik buluş. İnsanlar nakit para taşımıyorsa, cüzdanlarımızda veya cebimizde nakit para fazla yer kaplamıyorsa bu durum küçük boyutlu ve kullanımı kolay olan kredi kartları sayesinde.

Matbaa: Rönesans devriminin en büyük teknolojik gelişmesi olarak görülen matbaa, ilk defa Alman Johannes Gutenberg tarafından icat edildi. Yazılı metinlerin çoğaltılması el ile yapıldığı için bu işlem uzun bir zaman alıyordu. Bilimsel çalışmalar daha geniş kitlelere ulaşabiliyorsa ve bugün insanlık gelişmiş teknolojiye erişmişse bunu matbaanın icadı sağlamıştır.

Kaynak: (www.yeniakit.com.tr, düzenlenmiştir.)